

**Załącznik do
Uchwały Nr XLIII/302/10
Rady Gminy Szydłowo
z dnia 22 czerwca 2010 roku**

**PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI
RÓŻA WIELKA
GMINA SZYDŁOWO
na lata 2010 - 2017**

Róża Wielka 2010 r.

Gmina Szydłowo
Jaraczewo 2
64 – 930 Szydłowo
tel. (067) 211 55 11
fax (067) 216 12 36
e-mail: urząd@szydlowo.pl
www.szydlowo.pl

Autor:

Rada Sołecka Sołectwa Róża Wielka

Koordynator:

mgr Magdalena Krawczyk

Spis treści

Cel opracowania.....	4
Podstawowe informacje na temat miejscowości – inwentaryzacja zasobów.....	4
Historia i dziedzictwo kulturowe	4
Położenie miejscowości	7
Opis i charakterystyka obszaru o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjającego nawiązywaniu kontaktów społecznych oraz jego cechy funkcjonalno-przestrzenne.....	16
Ludność i gospodarka	16
Oświata, kultura i sport.....	18
Infrastruktura techniczna, ekologia, gospodarka odpadami.....	18
Infrastruktura komunikacyjna.....	18
Wodociągi.....	19
Kanalizacja.....	19
Gospodarka odpadami.....	20
Sieć energetyczna.....	20
Sieć gazowa.....	21
Telekomunikacja.....	21
Analiza SWOT miejscowości Róża Wielka.....	22
Kierunki Odnowy Miejscowości Róża Wielka.....	23
Plan Odnowy Miejscowości – plan działania	23
Opis planowanego przedsięwzięcia pn. Budowa placu zabaw.....	27
7. Wdrożenie i monitorowanie Planu.....	27
8. Podsumowanie.....	28

Cel opracowania

Podstawą rozwoju miejscowości Róża Wielka jest dokument pn. „Plan Odnowy Miejscowości Róża Wielka na lata 2010 - 2017”, który określa kierunki rozwoju miejscowości, plan działania odnowy miejscowości wraz z opisem planowanych przedsięwzięć na lata 2010 – 2017. Dokument ten poddany ocenie mieszkańców, a następnie uchwalony przez Zebranie Wiejskie zawiera również wariant rozwoju.

Plan Odnowy Miejscowości jest dokumentem o charakterze planowania strategicznego. Obowiązek opracowania planu wynika z wielu istniejących programów służących wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich i społeczności wiejskiej, takich jak Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 i Regionalne Programy Operacyjne oparte na środkach Funduszy Strukturalnych Unii Europejskiej. Dotyczy to przede wszystkim inwestycji mających poprawić komfort życia lokalnym społecznościom.

Zapisy „Planu Odnowy Miejscowości Róża Wielka” są spójne z Narodową Strategią Spójności, Strategią Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa na lata 2007 – 2013, ze Strategią Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku. Cele i działania zaproponowane w omawianym opracowaniu nawiązują do dokumentów strategicznych wyższego rzędu.

W dalszej części opracowania przedstawiono analizę SWOT, wybrano kierunki i działania.

Dodatkowym czynnikiem mającym wpływ na ostateczny kształt dokumentu jest inwentaryzacja, zawarta w podstawowych informacjach na temat miejscowości, przygotowanej na podstawie informacji otrzymanych z Urzędu Gminy Szydłowo.

Podstawowe informacje na temat miejscowości – inwentaryzacja zasobów

Historia i dziedzictwo kulturowe

Zabytki archeologiczne odnajdywane na terenie Gminy Szydłowo świadczą, że zamieszkiwana była od tysięcy lat.

W okresie wczesnego średniowiecza ziemia ta była terenem pogranicznym porośniętym puszciami, leżącymi między terytorium tworzącego się na południu państwa polskiego,

a ziemiami Pomorzan na północy. Osadnictwo było tu rzadkie i skupiało się wokół grodów, a następnie miast.

Ze względu na brak wzmianek w źródłach do pocz. XII wieku, dzieje tych obszarów odtwarza się ogólnie czerpiąc wiadomości z historii Polski i Pomorza. Przypuszcza się, że zostały one przyłączone do Polski w latach 937-72 za czasów Mieszka I. Później, w 1034 roku Pomorze Zachodnie usamodzielniało się i zerwało związek z Polską aż do początku XII wieku, kiedy ponownie przyłączono je do Polski. W XII wieku i w I poł. XIII wieku ziemia wałecka była słabo zaludniona i brak jest wzmianek o poszczególnych miejscowościach.

Około 1300 roku tereny między Drawą, a Gwdą oraz rzeką Notecią na południu, opanowane zostały przez margrabiów brandenburskich na blisko pół wieku, którzy rozpoczęli kolonizację tych ziem. Zasiadali je głównie Niemcy. Pod względem administracji kościelnej, tereny te należały do diecezji poznańskiej, ale w skład państwa polskiego ponownie włączone zostały dopiero w 1368 roku, kiedy to Kazimierz Wielki przed śmiercią, testamentem przekazał ziemię wałecką Kazikowi – księciu zachodniopomorskiemu. Było to przyczyną długotrwałych zamieszek w tym rejonie. W 1391 roku ziemia wałecka została wykupiona przez Jagiełłę i przyłączona na stałe do Polski. Trwały o nie spory pomiędzy Polakami i Krzyżakami, którzy w 1402 roku nabyli pobliską Nową Marchię i rościli pretensje do ziemi wałeckiej. Po pokoju toruńskim w 1466 roku tereny te przestały pełnić rolę wąskiego korytarza, oddzielającego ziemie zachodnie od Rzeszy Niemieckiej oraz w pełni zostały poddane wpływowi Polski. Od tego czasu, aż do rozbiorów (za wyjątkiem okresu wojen szwedzkich) ziemie te pozostawały we względnie spokojnym. Dzięki temu rozwijał się tu handel i rzemiosło, zwiększała się liczba ludności. Wyraźny rozwój tych ziem nastąpił w drugiej połowie XVI wieku, kiedy to Wałcz został grodem starościńskim i stolicą dużego powiatu w skład, którego weszły tereny obecnej Gminy Szydłowo.

Powiat wałecki był najbardziej na północny zachód wysuniętą częścią Polski i województwa poznańskiego, a jego granice od tej strony były granicami państwowymi. Naturalną granicą oddzielającą go od reszty Wielkopolski była dolina Noteci co utrudniało kontakty ze stolicą regionu Poznaniem. W 1554 roku starosta wałecki Andrzej II Górka otrzymał od króla Zygmunta Augusta przywilej podnoszący starostwo wałeckie do roli starostwa grodzkiego. Dzięki temu przywilejowi szlachta tutejsza wszelkie sprawy sądowe i administracyjne mogła załatwiać w Wałczu zamiast w Poznaniu. Starosta miał największą władzę w powiecie i był mianowany przez króla, funkcję swą piastował dożywotnio. Władza starosty rozciągała się na starostwa niegrodowe wchodzące w skład

powiatu waleckiego: ujsko-pilskie i utworzone w 1650 roku starostwo nowodworskie. Obejmowały one tereny obecnej Gminy Szydłowo.

Ziemia walecka na początku XVI wieku była terenem puszczy o słabym zaludnieniu. Aby zwiększyć dochodowość ziemi, starostowie waleccy i szlachta na terenach niezamieszkałych zakładali wsie oparte na nowych prawach lub nadawali bardziej korzystne prawa osadom o małej liczbie ludności. Powstawały wsie sołtysie. Osadnictwo sołtysie objęło obszary położone na wschód od Człopy i Wałcza t.j. królewsczyzn starostwa waleckiego i ujsko-pilskiego. Wtedy to Dolaszewo, Szydłowo, Krępsko obdarzono przywilejami wsi sołtysich, co spowodowało wzrost liczby ludności. Chłopi we wsiach sołtysich mieli wolność osobistą, prawo dziedziczenia ziem oraz przez kilka lat zwolnienie z opłat na rzecz pana.

Wszystkie majątkości oparte były na pracy pańszczyźnianej. Podstawowymi uprawami na wsi waleckiej w XVI – XVIII wieku było żyto, jęczmień, owies, groch, gryka, warzywa – kapusta, brukiew, rzepa, jarmuż. Ziemia uprawiana była sposobem trójpolowym. Hodowano też trzodę, owce, pszczoły. W dorzeczu Dobrzycy i nad Gwdą funkcjonowały kuźnie, gdzie przetwarzano rudę darniową, na żelazo.

Po pierwszym rozbiórce Polski w 1772 r. ziemia walecka wraz z terenami obecnej gminy Szydłowo weszła w skład okręgu nadnoteckiego. W 1816 r., została przyłączona do prowincji Prus Zachodnich. Administracyjnie należała do Regencji Kwidzyńskiej. Na czele powiatu stanął landrat, któremu podlegali urzędnicy powiatowi i magistraty miast. Zaprowadzono nowe sądownictwo z językiem niemieckim.

Pod względem administracji kościelnej dekanat walecko-czarnkowski należał nadal do diecezji poznańskiej.

Po wprowadzeniu na początku XIX wieku reform społecznych zniesiono osobiste poddaństwo chłopów oraz uwłaszczono ich na części lub całości posiadanej ziemi. Wówczas obok samodzielnych wsi, o okrojonym obszarze uprawy, powstały duże, junkierskie kapitalistyczne folwarki, oparte o pracę najemną. Obszar tych folwarków bezpośrednio po uwłaszczeniu wzrósł do 50 % uprawianej ziemi. W tych majątkach opartych na zasadach kapitalistycznych zmianom uległy techniki uprawy: wprowadzono płodozmian, nawożenie ziemi, uprawiano ziemniaki, buraki cukrowe, koniczynę, łubin, saradę. Po 1850 r. w majątkach zaczęto używać nowoczesnych maszyn rolniczych, podczas gdy na obszarze gospodarstw chłopskich do ok.1880 r. stosowano trójpolówkę i prymitywne narzędzia. W powiązaniu z rolnictwem istniał drobny przemysł, gorzelnie, młyny, krochmalnie, kuźnie, folusze.

Po I wojnie światowej powiat walecki, wcielono do Marchii Granicznej stał się terytorium peryferyjnym, o słabym zaludnieniu. Przyczyną była masowa migracja mieszkańców wsi do przemysłowych rejonów Niemiec. Aby temu zapobiec parcelowano majątki obszarnicze i tworzono średniorolne gospodarstwa, na których osiedlano kolonistów niemieckich. Nie zdołano jednak zatrzymać odpływu Niemców na zachód. Dopiero po wyzwoleniu w 1945 r., po 173 latach zaboru, tereny ziemi waleckiej i gminy Szydłowo zostały przywrócone Polsce. Do 1975 roku gmina Szydłowo wchodziła w skład powiatu waleckiego i leżała na terenie województwa koszalińskiego. Potem trafiła do województwa pilskiego, a po reformie administracyjnej Polski – do 01. 01. 1999 r. – należy do powiatu pilskiego w województwie wielkopolskim.

Położenie miejscowości

Szydłowo jest jedną z 226 gmin pięknej, gospodarnej i innowacyjnej Wielkopolski, której Wójtem od 2006 roku jest Pan Dariusz Chrobak. Wielkim atutem Gminy jest przyroda, w wielu miejscach zbliżona do naturalnej. W gminie rozwija się zarówno rolnictwo, jak i przedsiębiorczość. Gospodarstwa wytwarzają zdrową żywność, a firmy i zakłady mogą zaoferować produkty oraz usługi wysokiej jakości.

Gmina Szydłowo ma bogatą historię, której symbolem jest Sanktuarium Maryjne w Skrzatuszu, nazywane też Jasną Górą Północy.

Gmina Szydłowo położona jest w zachodniej części Powiatu Pilskiego, na północnych rubieżach województwa Wielkopolskiego. Geograficznie południowo – zachodnia jej część wchodzi w skład Pojezierza Waleckiego, natomiast północno-wschodnia znajduje się w obrębie Doliny Gwdy. Powierzchnia gminy wynosi 267 km², którą zamieszkuje ponad 8200 mieszkańców, żyjących w 18 sołectwach. Urząd Gminy Szydłowo znajduje się w Jaraczewie.

Gminę przecinają dwie drogi krajowe: nr 10 ze Szczecina do Bydgoszczy oraz nr 11 Poznań – Koszalin. Na terenie gminy są dwa ośrodki zdrowia w Jaraczewie i w Starej Łubiance, cztery szkoły w Szydłowie, Starej Łubiance, Skrzatuszu i Róży Wielkiej.

Zachodnia część gminy ma charakter rolniczy. Rozwijają się także gospodarstwa rybne w Krępsku, Tarnowie, Zabrodziu, Róży Wielkiej i Gądku.

Północna i wschodnia część gminy dzięki dużym kompleksom leśnym poprzecinanych przez liczne rzeki: Gwdę, Piławę, Dobrzycę, Rurzycę i Głomię, ma bardzo korzystne warunki do uprawiania turystyki. Teren ten objęty jest ochroną w ramach sieci Natura 2000, jako Puszcza nad Gwdą.

W pobliżu Skrzatusza znajduje się najwyższe wzniesienie północnej Wielkopolski. Jest to Góra Dąbrowa o wysokość 207,1 m n.p.m., będąca doskonałym punktem widokowym nie tylko na teren gminy, ale i na dolinę Noteci oraz okoliczne miejscowości.

Na turystów czekają hotele w Dobrzycy i Krępsku, tworzące się gospodarstwa agroturystyczne w Tarnowie, Zabrodziu i Dobrzycy oraz pola namiotowe w Krępsku, Tarnowie i Zabrodziu. Zwiedzanie ułatwia gęsta sieć szlaków: pieszych, rowerowych, konnych i kajakowych.

Punkty gastronomiczne świadczą swoje usługi w Dobrzycy, Krępsku, Tarnowie, Zabrodziu, Starej Łubiance, Szydłowie i Dolaszewie.

Liczne rzeki stwarzają doskonałe warunki do wędkowania. Lasy obfitujące w zwierzynę łowną są prawdziwym rajem dla myśliwych zorganizowanych w kołach łowieckich: Grandel, Bóbr, Róża, Ponowa, Żubr i Hubert.

Cenne przyrodniczo tereny i obiekty, chronione są na wiele sposobów. Oprócz terenów Puszczy nad Gwdą objętych ochroną w ramach Natury 2000, na terenie gminy znajdują się dwa rezerwaty przyrody:

- rezerwat torfowiskowy - *Smolary*, utworzony w 1990 roku,
- północno-zachodnia część rezerwatu „*Kuźnik*”, utworzonego już w 1926 roku i reaktywowanego w roku 1959.

Rodowód Róży Wielkiej sięga XVI wieku. Pierwsza wzmianka o niej pojawiła się w 1555 roku. W dziesięć lat później Wojciech Czarnkowski wydał Janowi Gelinghausowi zezwolenie na budowę huty żelaznej na pustym polu zwanym Róża. W 1621 roku król Zygmunt Stary w nagrodę za służbę w wojskach koronnych nadał sołectwo rodzinie Kion. W 1689 roku Róża liczyła 64 dymy i należała do najludniejszych wsi w tej okolicy. W 1771 roku stanowiła dzierżawę Ludwika Dorpowskiego, majora wojsk koronnych. Pozostałości owych dóbr rycerskich pod koniec XIX wieku dały początek folwarkowi, który choć rozparcelowany na początku XX wieku zwany był Różą Małą lub Różanką.

Róża Wielka ciągnie się na przestrzeni 1,5 kilometra, leży w paśmie wzgórz zwanych Pagórkami Różeckimi, o wysokości dochodzącej do 160 m n.p.m. Oprócz kilku osad należą do niej także tzw. wybudowania. Wieś ma znakomite usytuowanie - leży na skrzyżowaniu szlaków Piła, Wałcz, Trzcianka. Przez miejscowość przebiegają drogi powiatowe i gminne stanowiące wewnętrzne połączenia komunikacyjnego. Wieś usytuowana jest 9 kilometrów od Jaraczewa, centrum administracyjnego Gminy Szydłowo. Położona jest w południowo – zachodniej części gminy w odległości 19 kilometrów od stolicy powiatu pilskiego – miasta Piły. Miejscowość liczy ponad 500 mieszkańców. Sołtysem jest Wanda Szysz, przed nią przez wiele lat funkcję tę sprawował Feliks Karczewski.

W skład dzisiejszego sołectwa wchodzi oprócz Róży Wielkiej osady: Róża Mała, Różanka oraz Kolonia Róża Wielka i Kolonia Busz,. Wieś ma rolniczy charakter. Funkcjonuje tu Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna „Świt”, jest kilku rolników, którzy posiadają duże gospodarstwa. Na terenie sołectwa jest również gospodarstwo rybackie, które należy do Kazimierza Pęcherzewskiego.

Róża Wielka jest bardzo ładną miejscowością. Mieszkańcy dbają o jej wygląd i infrastrukturę. Szczególnie aktywna jest Rada Sołecka, która motywuje mieszkańców wsi do dbania o otoczenie. Warto podkreślić, iż Róża Wielka jest laureatem I w 2008 roku i III w 2009 roku miejsca w Konkursie na najładniejsze sołectwo, zagrodę, posesję i najładniej zagospodarowany plac przed firmą w Gminie Szydłowo w kategorii sołectwo. W miejscowości skupiają się funkcje edukacyjne, zdrowotne, społeczne, rolnicze, handlowe i mieszkaniowe. Wieś świadczy usługi z zakresu kultury, oświaty, zdrowia, rekreacji, handlu, rolnictwa i usług leśnych. Jest również siedzibą sołectwa Róża Wielka, którego sołtysem jest Wanda Szysz. We wsi są dwa sklepy oraz punkt pocztowy.

Wieś ma świetlicę, w której odbywa się wiele imprez przygotowywanych przez Radę Sołecką oraz Koło Gospodyń Wiejskich, którego przewodniczącą jest Grażyna Karczewska.

Aktywnie działa OSP, którą dowodzą prezes Ariel Ostrowski i naczelnik Zdzisław Fendorf.

Duży i bardzo pozytywny wpływ na życie wiejskiej społeczności wywierają parafia rzymskokatolicka i szkoła podstawowa.

Proboszczem parafii pw. Świętej Trójcy jest ksiądz Andrzej Malczyński. Ozdobą wsi jest neoromański kościół, wybudowany w latach 1832-33. Była to druga świątynia we wsi. Pierwszy kościół, który powstał tu w XVI w. (od 1628 r. miał status kościoła parafialnego), spalił się w 1827 roku. W głównym ołtarzu widnieje obraz przedstawiający Matkę Boską i Trójcę Świętą. Na uwagę zasługuje fakt, że parafia prowadzi od 1819 roku księgi chrztów i małżeństw, a od 1824 roku księgi zmarłych.

Środowisko przyrodnicze

Ukształtowanie powierzchni gminy Szydłowo jest zróżnicowane. Najwyższy punkt na terenie gminy – stanowi wcześniej wspomniana już Dąbrowa Góra (Dąbrówka) ma 207 m n.p.m. znajduje się około 2 km na północ od wsi Szydłowo. Najniższy punkt w gminie jest położony 58 m n.p.m., znajduje się w dolinie rzeki Rudy (Piły) na północ od Jez. Rudnickiego. Maksymalnie deniwelacje terenu dochodzą więc do 149 m.

Środowisko przyrodnicze oraz jego obszary szczególnie cenne przyrodniczo muszą funkcjonować w systemie europejskiej i krajowej sieci ekologicznej, dlatego w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa uwzględnione zostały dwa wzajemnie uzupełniające się systemy sieci ekologicznej: NATURA 2000 i ECONET - POLSKA. Obecny system obszarów chronionych w centralnej części województwa tworzą "wyspy ekologiczne", które powinny być powiązane korytarzami przyrodniczymi, gdyż brak spójności naraża je na obniżenie odporności biologicznej i stopniową degradację. W pozostałych rejonach województwa układ przyrodniczy cechuje większa spójność. Różnymi formami ochrony prawnej objętych jest 31,3 % powierzchni województwa, a więc tyle, ile "Koncepcja polityki przestrzennego zagospodarowania kraju" zakłada dla okresu perspektywicznego. Są to: 2 parki narodowe (Wielkopolski P.N. i skrawek Drawieńskiego P.N.), 95 rezerwatów przyrody, 12 parków krajobrazowych, 29 obszarów chronionego krajobrazu oraz liczne pomniki przyrody i użytki ekologiczne. Objęcie nowych terenów różnymi formami ochrony przyrody zwiększy udział obszarów chronionych do 40 % powierzchni województwa.

Gleby

Gmina Szydłowo charakteryzuje się dość znacznym zróżnicowaniem pod względem glebowym, natomiast pod względem rolniczej przydatności zróżnicowanie to jest znacznie mniejsze. Na przeważającym obszarze materiałem glebotwórczym są gliny i piaski zwałowe.

Tabela 1. Zestawienie klas gleb na terenie gminy Szydłowo

Klasy	Gmina Szydłowo			
	Razem		grunty orne i sady	łąki i pastwiska
	Ha	%		
II	0	0,0	0,0	0,0
III	2189	15,2	15,6	12,3
IV	8879	61,7	62,6	54,7
V	2373	16,5	15,7	22,6
VI	817	5,7	5,2	9,9
Viz	125	0,9	0,9	0,6
Razem	14383	100,0	100,0	100,0

Źródło: Planu Rozwoju Lokalnego gminy Szydłowo na lata 2005-2015

Powyższe zestawienie wskazuje na zdecydowaną przewagę w gminie gleb IV klasy bonitacyjnej. Występują one na około 63 % powierzchni gruntów ornych i ok. 55 % łąk i pastwisk. Grunty najlepszych klas IIIa i IIIb zajmują na terenie gminy prawie 16 %

powierzchni gruntów ornych. Natomiast najslabsze grunty (V i VI klasy) obejmują około 21 % użytków rolnych. Przewaga gruntów dobrych III i IV klasy, które stanowią ok. 77 % użytków rolnych głównie gruntów ornych, decydują o wybitnie rolniczych możliwościach gminy.

Wody

Gmina Szydłowo leży w obszarze o dość znacznych zasobach wód podziemnych. Gmina położona jest w środkowej części Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) z okresu trzeciorzędowego o nazwie Subzbiornik Złotów – Piła – Strzelce Krajeńskie. Szacunkowe zasoby tego zbiornika wynoszą 186 tys. m³/dobę, a średnia głębokość ujęć 100 m pod powierzchnią terenu. Ponadto znaczna część gminy leży w obszarze czwartorzędowego GZWP o nazwie Zbiornik Piła – Wałcz. Jest to zbiornik morenowy. Szacunkowe zasoby tego zbiornika wynoszą 169 tys. m³/dobę, a średnia głębokość ujęć to 65 metrów. Zbiorniki wód podziemnych stanowią rezerwę czystej, zdrowej wody pitnej dla przyszłości.

Na wysoczyźnie morenowej występuje najczęściej kilka poziomów wodonośnych – dwa lub trzy. W Dolinie Gwdy występuje najczęściej jeden poziom wód podziemnych. Miąższość warstw wodonośnych jest dość znaczna, od kilkunastu do ponad 30 m, a wydajność od 10 do 40 m³/h.

Wody powierzchniowe na terenie gminy zajmują powierzchnię 317 ha, co stanowi 1,19 % jej ogólnej powierzchni. Podział wód jest następujący:

◆ wody stojące	24 ha	7,6 %
◆ wody płynące	249 ha	78,5 %

(w tym jeziora przepływowe)

◆ rowy	44 ha	13,9 %
--------	-------	--------

Blisko 80 % powierzchni wód zajmują wody płynące. Są to liczne rzeki, strugi i mniejsze ciekły płynące przez tereny gminy. Najbardziej bogata w sieć rzeczna jest północno-wschodnia część gminy. Znajdują się tam następujące rzeki: Gwda, Rurzyca, Piława, Dobrzyca i Ruda (Piła). W południowej części gminy znajdują się: ciek Kotuń, Kanał Stobieński i Kręcica. Zachodni fragment gminy odwadnia rzeka Łomnica, która płynie wzdłuż południowo-zachodniej granicy gminy Szydłowo.

Powierzchnia wysoczyzny morenowej, u której stóp położone jest Szydłowo, charakteryzuje się niewielką ilością cieków, są to najczęściej rowy odwadniające, które zajmują w gminie 44 ha. Bardzo mały jest udział wód stojących w ogólnej powierzchni

wód (7,6 %), co jest wynikiem braku jezior w gminie. Największymi zbiornikami wód stojących oprócz niewielkich śródleśnych jeziorek i prywatnych stawów hodowlanych są:

- ◆ Jezioro Skrzatusz o pow. ogólnej 11,88 ha; pow. lustra wody 9,13 ha
- ◆ Jezioro Łachotka o pow. ogólnej 39,62 ha; pow. lustra wody 6,20 ha.

Wszystkie te zbiorniki obfitują w atrakcyjne pod względem wędkarskim gatunki ryb. Jeziorność gminy jest bardzo mała i wskaźnik ten wynosi 0,06 %. Daje się zauważyć wyraźny proces zaniku jezior. Powierzchnię wód stojących uzupełniają licznie występujące na wysoczyźnie morenowej oczka wodne (polodowcowe) i stawy. Są one ważnym elementem ekologicznym i retencyjnym.

Roślinność

Powierzchnia terenów trwale pokrytych roślinnością na terenie gminy Szydłowo wynosi 12 314 ha, co stanowi 46% jej ogólnej powierzchni. Na zieleni tą składają się:

- tereny leśne 10 670 ha
- tereny zadrzewione i zakrzewione 71 ha
- łąki trwałe 570 ha
- pastwiska trwałe 985 ha
- zieleni osiedlowa 18 ha.

Ponadto warto dodać, że znaczna część obszaru powiatu pilskiego położona jest w sieci ekologicznej Natura 2000. Należą do nich następujące obszary:

Dolina Noteci – przyrodniczy obszar o powierzchni 47 658,0 ha, leżący na wysokości od 37 do 50 m n.p.m.. Obejmuje część doliny Noteci między miejscowościami Wieleń a Bydgoszczą. Obszar ten w większości zajęty przez torfowiska niskie, pokryte zalewowymi łąkami i trzcinowiskami, z enklawami zakrzewień i zadrzewień. Teren przecinają liczne kanały i rowy odwadniające. Obszar częściowo pokrywa się z ważną ostoją ptasią o randze europejskiej. Występują 22 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej. Obszar obejmuje bogatą mozaikę siedlisk z priorytetowymi lasami łągowymi i dobrze zachowanymi kompleksami łąkowymi. Notowano 8 siedlisk załącznika II Dyrektywy Siedliskowej. Ostoja jest też ważnym korytarzem ekologicznym o randze międzynarodowej.

Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego – obszar o powierzchni 32 408,6 ha, leżący na wysokości od 52 do 54 m n.p.m.. obejmuje równoleżnikowy odcinek pradoliny

od 2 do 8 km. Od północy obszar graniczy z wysoczyzną Pojezierza Krajeńskiego, a od południa z zalesionym Tarasem Szamocińskim. W zachodniej części pradoliny płynie Noteć. Część wschodnia jest odwadniana żeglownym Kanałem Bydgoskim, wybudowanym w końcu XVIII w., łączącym dorzecze Odry i Wisły. W obrębie obszaru znajdują się 2 ostoje ptaków o randze europejskiej. Występuje tu , co najmniej 18 gatunków ptaków wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej.

Nadnoteckie Łęgi – obszar o powierzchni 16 617,8 ha, leżący na wysokości od 37 do 50 m n.p.m. Obejmuje odcinek doliny Noteci pomiędzy miejscowością Wieleń a ujściem Gwdy. Występują torfowiska niskie, z dołami potorfowowymi i starorzeczami. Część terenu jest porośnięta krzewami i drzewami. Łąki są intensywnie użytkowane. Obszar stanowi ostoję ptasią o randze europejskiej. Występują, co najmniej 23 gatunki ptaków wymienione w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej.

Puszcza nad Gwdą – obszar o powierzchni 77 678,9 ha, utworzony na podstawie Dyrektywy Ptasiej. Obejmuje dorzecze rzeki Gwdy. Występuje tu co najmniej 8 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 5 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi. Gatunkami lęgowymi są : dzięcioł czarny, gągoł, kania czarna i ruda, lelek, lerka, nurogęś, puchacz i rybołów.

Dolina Rurzyca – obszar o powierzchni 1766,04 ha, utworzony na podstawie Dyrektywy Siedliskowej. Chroniony teren wzdłuż Doliny Rurzyca wyróżnia się kompleksem unikalnych, doskonale zachowanych źródlisk i torfowisk niskich, wyróżniających się w skali ponadregionalnej bogactwem flory i rzadkich fitocenoz torfotwórczych. Stwierdzono na tym obszarze 10 typów siedlisk przyrodniczych z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej. Zajmują one około 50% terenu objętego ochroną.

Na terenie powiatu pilskiego istnieją 4 rezerваты przyrody o łącznej powierzchni 367,8 ha:

rezerwat krajobrazowy – ***Kuźnik*** na terenie miasta Piły , o powierzchni 97,7 ha, utworzony w 1959 roku,

rezerwat leśny – *Zielona Góra* zlokalizowany w gminie Wyrzysk, o powierzchni 96,09 ha, utworzony w 1961 roku,

dwa rezerваты torfowiskowe – Torfowisko Kaczory, o powierzchni 32,77 ha (1994 rok), oraz ***Smolary***, gmina Szydłowo, powierzchnia 143,11 ha (1990rok).

Obok rezerwatów przyrody bardzo ważną funkcję dla ochrony przyrody pełnią obszary chronionego krajobrazu:

Pojezierze Wałeckie i Dolina Gwdy – utworzony na 58 375 ha, z czego w powiecie pilskim znajduje się ponad 90% powierzchni – gmina Kaczory, **Szydłowo** i Piła. Większość obszaru chronionego stanowią lasy (50 640 ha), pozostała część to użytki rolne oraz wody.

Dolina Łobzonki i Bory Kujawskie – o powierzchni 17 240 ha, z czego 30% znajduje się na terenie powiatu pilskiego. Większość obszaru stanowią lasy (ok. 60%).

Dolina Noteci – 68 840 ha, z czego ok.30% znajduje się w obrębie powiatu pilskiego – gmina Wyrzysk, Białosłowie, Kaczory, Ujście i Piła. Przeważa tutaj krajobraz łąkowo – polno – osadniczy.

Na terenie powiatu ustanowiono również 140 pomników przyrody, które są jedna z form ochrony indywidualnej oraz użytki ekologiczne obejmujące powierzchnię 42,4 ha.

Turystyka

Zróżnicowane gatunkowo lasy, czyste rzeki i jeziora, malowniczo ukształtowany teren, liczne zabytki kultury – to główne walory przyrodnicze i krajobrazowe gminy Szydłowo.

Tereny gminy, to nie tylko obszary chronione, ale okolice przygotowane do aktywnej turystyki pieszej, rowerowej i wodnej a także raj dla grzybiarzy, wędkarzy i myśliwych.

Coraz większym powodzeniem cieszą się „wczasy na wsi” czyli agroturystyka. Na terenie gminy funkcjonuje kilka hoteli i gospodarstw agroturystycznych, oferujących letnikom noclegi i domowe posiłki oraz liczne atrakcje m.in. „wczasy w siodle”.

Jedną z największych atrakcji turystycznych na terenie gminy są szlaki piesze, rowerowe, konne i wodne.

Z uwagi na to, że międzyregionalne szlaki rowerowe przebiegają przez południowe i północne obrzeża gminy zostały stworzone możliwości wyznaczenia atrakcyjnych turystycznie gminnych ścieżek rowerowych, przewijających trasy główne. W zatwierdzonym w dniu 20 lutego 2001 roku uchwałą Nr XXIX/5/2001 Rady Gminy Szydłowo „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Szydłowo” przewidziano oznakowanie 4 takich szlaków, m.in.:

- a) Szydłowo - Zawada - Stara Łubianka - Zabrodzie - Rezerwat „Smolary,
- b) Szydłowo - Skrzatusz ,
- c) Szydłowo – Pokrzywnica – Kłoda.

Dziedzictwo kulturowe

O krajoznawczych walorach miejscowości decydują również ciekawe zabytki architektury.

Kościół parafialny p.w. Trójcy Św.
w Róży Wielkiej

Kościół parafialny p.w. św. Trójcy w Róży Wielkiej wpisany do rejestru pod nr 90/Wlkp/A. W obecnej neoromańskiej formie wybudowany w roku 1830. W roku 2002 rozpoczęto prace remontowe obejmujące wymianę zawilgoconych tynków i malowanie wnętrza, remont elewacji frontowej oraz malowanie dachu wieży.

Wykaz obiektów zabytkowych nieruchomych znajdujących się w ewidencji Wojewódzkiego Wielkopolskiego Konserwatora Zabytków.

1. ZESPÓŁ KOŚCIOŁA PAR. P.W. ŚW. TRÓJCY:

- a. plebania, Nr 26, mur., 2 ćw. XIX,
- b. mur kościelny, mur., pocz. XX.

2. SZKOŁA Nr 31, mur., pocz. XX.

3. POCZTA, mur., 2 poł. XIX.

4. ZESPÓŁ DWORSKO-PARKOWO-FOLWARCZNY RÓŻA MAŁA:

- a. dwór, Nr 106-107, mur., 4 ćw. XIX,
- b. dom mieszkalno-gospodarczy, Nr 90, mur., ok. 1930, przebudowany,
- c. dom Nr 101, mur., ok. 1935,
- d. dom mieszkalno-gospodarczy Nr 110, mur., ok. 1930,
- e. dom mieszkalno-gospodarczy Nr 111, mur., ok. 1930,
- f. dom mieszkalno-gospodarczy Nr 112, mur., ok. 1930,
- g. dom mieszkalno-gospodarczy Nr 113, mur., ok. 1930,
- h. dom robotników folwarcznych, ob. Nr 96, mur., 2 poł. XIX,
- i. stajnia, ob. stodoła z częścią gospodarczą, mur., 2 poł. XIX,
- j. park, 4 ćw. XIX.

5. ZAGRODA Nr 49:

- a. dom, mur., poł. XIX,
 - b. budynek gospodarczy, mur., 2 poł. XIX.
6. DOM Nr 12, mur., pocz. XX.
 7. DOM Nr 25, ob. punkt lekarski, mur., poł. XIX.
 8. DOM Nr 30, mur., 2 poł. XIX.
 9. DOM Nr 34, mur., lata 30-te XX.
 10. DOM Nr 54, mur., 1907, przebudowany.
 11. DOM Nr 61, mur., k. XIX.
 12. DOM Nr 62, mur., k. XIX.
 13. DOM Nr 64, mur., pocz. XX.
 14. BUDYNEK GOSPODARCZY Nr 7, mur., pocz. XX.
 15. CMENTARZ KOMUNALNY, czynny, poł. XIX.

Opis i charakterystyka obszaru o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjającego nawiązywaniu kontaktów społecznych oraz jego cechy funkcjonalno-przestrzenne.

Obszarem o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjającym nawiązywaniu kontaktów społecznych jest centrum miejscowości Róża Wielka.

Centrum miejscowości Róża Wielka usytuowane jest na działkach nr 265, 266, 187 i 632. Są to miejsca, gdzie znajdują się: świetlica wiejska, szkoła podstawowa, filia biblioteki gminnej, kościół i ośrodek zdrowia, stanowiące społeczne, kulturalne i zdrowotne centrum, co niewątpliwie wskazuje na to, iż jest to obszar o szczególnym znaczeniu dla mieszkańców.

Ponadto warto dodać, iż jest to miejsce spotkań, organizowanych imprez lokalnych oraz gminnych przedsięwzięć. Tradycyjnie już Dożynki Gminne, które odbywały się w sołectwie, zorganizowano właśnie na tym obszarze. Poza tym dzieci i młodzież mają okazję popołudniami spotykać się na boisku przyszkolnym w celu zajęć sportowych, m.in. gier zespołowych, które jest otwarte również popołudniami i w dni wolne od szkoły. W centrum miejscowości brakuje placu zabaw oraz infrastruktury towarzyszącej.

Ludność i gospodarka

W miejscowości Róża Wielka, na dzień 29.01.2010 r. mieszkało 501 osób, w tym:

- 124 osoby poniżej 18 roku życia,
- 377 dorosłych,
- 16 dziewczynek i 24 chłopców do 6 roku życia,

- 26 dziewcząt i 41 chłopców do 15 roku życia,
- 18 kobiet i 16 mężczyzn do 19 roku życia,
- 138 kobiet do 60 roku życia,
- 169 mężczyzn do 65 roku życia,
- 41 kobiet powyżej 60 roku życia,
- 12 mężczyzn powyżej 65 roku życia,
- razem 239 kobiet i 262 mężczyzn.

Warto dodać, iż w 2009 roku na terenie gminy Szydłowo miały miejsce następujące zdarzenia w ewidencji ludności:

- 95 urodzeń,
- 106 małżeństw,
- 145 migracji na pobyt stały,
- 118 migracji z pobytu stałego,
- 2 emigracje,
- 80 zgonów.

Z danych ewidencji ludności wynika również, iż na dzień 31 grudnia 2009 roku, 17 mieszkańców gminy (16 kawalerów i 1 żonaty mężczyzna) zameldowanych na pobyt stały, czasowo są nieobecni w związku z wyjazdem za granicę i przebywają w następujących krajach:

- 7 Holandia,
- 5 Wielka Brytania,
- 1 Włochy,
- 1 Stany Zjednoczone Ameryki,
- 2 Szwecja,
- 1 Portugalia.

Wieś Róża Wielka jest siedzibą sołectwa. Jest miejscowością o charakterze rolniczym, o produkcji bazującej na średniej klasy użytkach rolnych. Barięroją rozwojową miejscowości jest niedostatecznie rozwinięta infrastruktura techniczna w zakresie uzbrojenia terenów.

Poziom bezrobocia w Gminie Szydłowo jest wyższy od średniego w powiecie pilskim. W styczniu 2009 r. wynosił 7,1 %.

Na terenie miejscowości Róża Wielka prowadzą działalność następujące instytucje i podmioty gospodarcze:

- Agencja pocztowa
- Szkoła Podstawowa
- Biblioteka Gminna
- Sklepy wielobranżowe i Spożywczo – Przemysłowe
- indywidualne podmioty gospodarcze
- Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna „Świt”
- rolnicy indywidualni.

Oświata, kultura i sport

Na terenie sołectwa zadania w zakresie edukacji realizowane są przez Szkołę Podstawową w Róży Wielkiej, w skład którego wchodzi:

- Szkoła Podstawowa
- Przedszkole prowadzone z środków unijnych przez Fundację Familijny Poznań.

Tutejsza szkoła podstawowa rozpoczęła działalność w 1945 r. Przez dłuższy czas jej dyrektorem był Czesław Bociąga. Obecnie zaś, począwszy od 2006 roku jest nim Pani Aleksandra Bukowska. Jeszcze kilkanaście lat temu szkoła realizowała pełny zakres kształcenia, teraz ma trzy klasy, a starsze dzieci dojeżdżają do szkoły w Szydłowie i po zamknięciu szkoły w Leżenicy od września 2009 roku dzieci dojeżdżają również do Gostomi i Chwiramu. Placówka funkcjonuje w jednym, ładnie utrzymanym i odnowionym wewnątrz budynku, stojącym tuż przy kościele. W jej murach uczy się 33 dzieci w Szkole Podstawowej i 17 dzieci w oddziale przedszkolnym.

Powierzchnia nieruchomości gruntów szkolnych wynosi 2600 m². Szkoła posiada 4 sale lekcyjne -181m², świetlica - 53m² oraz biblioteka szkolna - 20m² (2100 woluminów).

Szkoła w swojej pracy edukacyjnej podejmuje nowatorskie metody nauczania poprzez opracowywanie i realizację różnorodnych programów autorskich. Posiada udokumentowane osiągnięcia w pracy z uczniem uzdolnionym, jak i mającym trudności w nauce. Organizuje imprezy, uroczystości szkolne i wycieczki. Aktywnie współpracuje z rodzicami.

Dzieci do szkoły dowożone są autobusem gminnym.

Infrastruktura techniczna, ekologia, gospodarka odpadami

Infrastruktura komunikacyjna

Dobrze rozwinięty system dróg powiatowych i gminnych zapewnia dostęp do wszystkich miejscowości z terenu gminy. Drogi powiatowe i droga wojewódzka nr 179 zapewniają także dostęp do dróg wyższych kategorii, realizujących połączenia zewnętrzne miejscowości, takich jak:

- **międzyregionalna droga krajowa nr 10** relacji Szczecin - Piła - Warszawa, prowadzi ruch pojazdów o powiązaniach krajowych i międzynarodowych z przejść granicznych w Kołbaskowie, Lubieszowie i Świnoujściu w kierunku do centralnych obszarów Polski (do Bydgoszczy, Torunia i Warszawy). Droga ta przewidziana do modernizacji do parametrów drogi ekspresowej, przebiega przez północne obszary gminy, omijając centrum Starej Łubianki śladem istniejącej obwodnicy drogowej.

- **międzyregionalna droga krajowa nr 11** relacji Poznań - Piła - Koszalin, stanowi najbliższe połączenie Wielkopolski i Śląska z Wybrzeżem Środkowym. Ruch na drodze wzrasta zdecydowanie podczas letniego sezonu turystycznego. Przez obszar gminy droga przebiega w jej wschodnim pasie przygranicznym przez Dobrzycę oraz Krępsko.

Drogi posiadają nawierzchnię bitumiczną. Mieszkańcy mają możliwość korzystania z przejazdów Państwową Komunikacją Samochodową oraz Waleckim Towarzystwem Przewozowym.

Wodociągi

Róża Wielka zaopatrywana jest w wodę poprzez system sieci wodociągowej rozdzielczej długości około 4,6 km doprowadzającej wodę ze stacji uzdatniania wody. W 2008 roku wydajność stacji wyniosła 25793 m³, co na dobę dawało średnio 71 m³. Sieć zbudowana jest z 0,6 km rur azbestowo-cementowych, 2 km rur PVC i 2 km rur stalowych. Z uwagi na powyższe jej stan techniczny jest średni, w związku z czym wymaga nakładów remontowych i modernizacji.

Mieszkańcy miejscowości są zadowoleni z jakości wody i stanu zaopatrzenia.

Kanalizacja

W grudniu 1997 roku, na zlecenie Zarządu Gminy Szydłowo został opracowany „Program Gospodarki Ściekowej dla Gminy Szydłowo”. Zgodnie z tym „Programem” przyjęto rozwiązanie polegające na przesyłaniu ścieków siecią kolektorów ciśnieniowo-

grawitacyjnych z terenu gminy do Oczyszczalni Ścieków „GWDA”. Na dzień 31.12.2004 r. stopień skanalizowania gminy wyniósł ok. 42 %.

Warto podkreślić, iż w/w plany kanalizacyjne stawiają przed władzami wątpliwość, zagniwania tłoczonych ścieków. Dlatego też rozpatrywana jest jeszcze jedna możliwość budowy zbiorczej oczyszczalni ścieków, aczkolwiek sprawa jest na etapie analizy w celu wyboru najlepszego dla miejscowości rozwiązania.

Obecnie mieszkańcy Róży Wielkiej mają zbiorniki bezodpływowe, aczkolwiek wiąże się to z dużymi nakładami na wywóz nieczystości, co wielokrotnie podkreślali na zebraniach wiejskich.

Wody opadowe na terenie gminy Szydłowo odprowadzane są powierzchniowo poprzez infiltrację do gruntu.

Gospodarka odpadami

Na terenie Gminy Szydłowo w miejscowości Kłoda znajduje się nowoczesne Składowisko odpadów komunalnych dla miasta Piły i Gminy Szydłowo, które jest eksploatowane od 1987 roku. W 1998 roku zarządca wysypiska: Miejski Zakład Oczyszczania – Wysypisko ALTVATER Sp. z o.o. w Pile, ul. Łączna 4 przystąpił do modernizacji składowiska odpadów komunalnych w Kłodzie. Całość robót wykonano do grudnia 2000 roku. W 2008 roku składowisko odpadów przystąpiło do rozbudowy. Efektem przeprowadzenia modernizacji jest możliwość korzystania z wysypiska przez kolejne 25 lat

W Gminie Szydłowo prowadzi się zorganizowany wywóz odpadów komunalnych, co zapobiega organizowaniu niekontrolowanych wysypisk śmieci.

Sieć energetyczna

Przez teren Gminy Szydłowo, między innymi w pobliżu miejscowości Szydłowo, przebiega linia 110 kV relacji Krzewina – Wałcz, zasilająca bezpośrednio GPZ Wałcz, a pośrednio teren gminy.

Poprzez stacje transformatorowe i sieć linii niskich napięć energia dostarczana jest do odbiorców. Sieć elektroenergetyczna niskich i średnich napięć w ostatnich latach została zmodernizowana, co stwarza możliwość dostatecznego zaopatrzenia w energię elektryczną obecnych odbiorców. Dla przyszłych odbiorców układ wymaga rozbudowy.

Gmina posiada również drugostronne połączenia linią 15 kV z GPZ Piła, co zmniejsza awaryjność układu.

Sieć gazowa

Przez teren gminy, przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia D: 350 mm Krobia – Poznań – Piła – Szczecin, którym przesyłany jest gaz ziemny zazotowany. Wzdłuż tego gazociągu projektowana jest budowa drugiej nitki gazociągu wysokiego ciśnienia Ø 500. Przebieg gazociągu wysokiego ciśnienia stwarza możliwości gazyfikacji gminy, co zostało potwierdzone w opracowanym „Programie gazyfikacji Gminy Szydłowo”, zatwierdzonym przez Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. w Warszawie, według którego cały obszar podzielono na trzy rejony:

1. Rejon I – ze stacji redukcyjno – pomiarowej pierwszego stopnia zlokalizowanej w rejonie Dolaszewa planuje się doprowadzić gaz do następujących miejscowości: Dolaszewo, Cyk, Kotuń, Szydłowo, Pokrzywnica, Gądek, Kłoda, Leżenica, Róża Wielka, Nowy Dwór, Jaraczewo, Zawada.

2. Rejon II – z projektowej stacji redukcyjno – pomiarowej w pobliżu miejscowości Skrzatusz planowane jest zaopatrzenie w gaz ziemny wsi: Skrzatusz, Stara Łubianka, Nowa Łubianka, Tarnowo, Zabrodzie.

3. Rejon III – obejmuje wieś Krępsko i Dobrzyca, które przewidziane są do zaopatrzenia w gaz z sieci gazowej średniego ciśnienia dla osiedla Koszyce.

W 2000 roku została wybudowana stacja redukcyjno-pomiarowa wraz z siecią gazową s/c na terenie osiedli mieszkaniowych w Dolaszewie.

Warto podkreślić, iż obecnie zmienia się polityka zarządzania w gazowni i tak naprawdę to budowa gazociągu uzależniona jest od ilości poboru gazu, co w rzeczywistości oznacza, iż zgazociągowanie uzależnione jest od rachunku ekonomicznego.

Telekomunikacja

Bazą rozwoju telekomunikacji w gminie są centrale automatyczne zlokalizowane w Jaraczewie i Starej Łubiance. Są to nowoczesne podstacje głównej centrali w Pile, w której ilość numerów jest wystarczająca dla wszystkich mieszkańców Gminy Szydłowo. Rozbudowy wymaga sieć telekomunikacyjna w rejonie wsi: Kotuń, Cyk, Skrzatusz, Coch, Dąbrowa, Dąbrówka i Dobrzyca.

W pozostałych rejonach gminy w ostatnich latach sieć została rozbudowana lub jest w trakcie budowy. Na całym obszarze gminy odbierane są sygnały wszystkich operatorów komórkowych. W operatorach sieci telefonii stacjonarnej prym wiodzie Telekomunikacja Polska. Mieszkańcy sołectwa mają możliwość skorzystania ze stałych łączy internetowych.

Analiza SWOT miejscowości Róża Wielka

Poprzez przeprowadzenie analizy SWOT postarano się przeanalizować słabe i mocne strony miejscowości Róża Wielka oraz przedstawić jej szanse i zagrożenia.

Mocne strony :

- ponad 28% ludności miejscowości, to osoby poniżej 19 roku życia,
- bliskość miasta powiatowego (Piła – ok. 75 tys. mieszkańców) i dostęp do miejsc pracy poza rolnictwem, oraz szerokiej gamy usług,
- brak przemysłu ciężkiego, negatywnie oddziałującego na środowisko naturalne,
- gleby o wysokiej bonitacji,
- szkoła podstawowa,
- przedszkole,
- boisko,
- świetlica wiejska,
- biblioteka przyszkolna,
- biblioteka gminna ze stanowiskami komputerowymi,
- dwa sklepy,
- punkt pocztowy,
- RSP „Świt”,
- Zakład Usług Leśnych,
- stały rozwój usług teleinformatycznych,
- punkt medyczny,
- działalność Koła Gospodyń Wiejskich.

Słabe strony :

- potrzeba budowy sieci wodociągowych,
- zły stan dróg,
- brak sieci gazowej,
- brak sieci kanalizacyjnej,
- brak placu zabaw,
- brak wystarczającej infrastruktury kulturalno-oświatowej i sportowej,

- zły stan zabytku jakim jest Kościół parafialny, jego otoczenie oraz wewnętrzna elewacja i ławki w Kościele ,
- brak wystarczającej infrastruktury służby zdrowia,
- mała liczba miejsc pracy,
- odpływ ludzi młodych.

Szanse :

- członkostwo Polski w Unii Europejskiej,
- fundusze z UE na lata 2007 – 2013,
- rozwój rolnictwa i przetwórstwa rolno-spożywczego,
- rozwój małej i średniej przedsiębiorczości,
- rozwój edukacji,
- rozwój usług dla ludności,
- planowana budowa placu zabaw,
- planowana budowa sieci wodociągowej.

Zagrożenia :

- rozwój różnego rodzaju patologii społecznych,
- ubożenie społeczności wiejskiej,
- wysokie bezrobocie,
- spadek liczby urodzeń i odpływ ludzi młodych,
- mała stabilność przepisów prawnych.

Kierunki Odnowy Miejscowości Róża Wielka

Przyszłość miejscowości Róża Wielka w sferze produkcji związana jest przede wszystkim z rolnictwem, opartym na glebach o średniej bonitacji. Wizja rozwoju wsi zakłada także rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego, oraz różnorodnych usług dla ludności.

Położenie miejscowości kilkanaście kilometrów od aglomeracji miejskiej sprawia, że Róża Wielka jest atrakcyjnym miejscem zamieszkania. Z upływem czasu, dla stworzenia odpowiedniego standardu zamieszkania, w takich rejonach pojawia się potrzeba i wręcz konieczność budowy sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, remontu świetlicy i Kościoła, budowy i rozbudowy infrastruktury rekreacyjno-kulturalno-oświatowej, sportowej i drogowej oraz poszerzenie zakresu usług dla mieszkańców.

Plan Odnowy Miejscowości – plan działania

Dla zrealizowania nakreślonych w punkcie 4 kierunków rozwoju miejscowości Róża Wielka, planuje się zrealizowanie niżej wymienionych przedsięwzięć:

• **Budowa placu zabaw**

Wartość szacunkowa: 30.000,00 zł termin realizacji: 2010 rok.

Poprawa stanu bezpieczeństwa.

Poprawa warunków życia.

Poprawa estetyki miejscowości.

Zaspokojenie potrzeb społeczeństwa.

• **Budowa sieci wodociągowej**

Wartość szacunkowa: 2.500.000,00 zł termin realizacji: do 2013 r.

Poprawa stanu bezpieczeństwa.

Poprawa jakości i warunków życia oraz pracy.

Poprawa środowiska naturalnego.

Poprawa estetyki miejscowości.

• **Remont i wyposażenie świetlicy wiejskiej**

Wartość szacunkowa: 200.000,00 zł termin realizacji: do 2013 r.

Zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych.

Rozwój fizyczny dzieci i młodzieży.

Poprawa estetyki miejscowości.

Poprawa warunków spędzania czasu wolnego.

• **Odnowa centrum wsi (drogi, chodniki, naprawa przystanków)**

Wartość szacunkowa: 320.000,00 zł termin realizacji: 2010 – 2013 r.

Poprawa stanu bezpieczeństwa.

Poprawa warunków życia i pracy.

Poprawa estetyki miejscowości.

Zaspokojenie potrzeb społeczeństwa.

• **Remont studni gminnej**

Wartość szacunkowa: 200.000,00 zł termin realizacji: 2010 – 2013 r.

Poprawa stanu bezpieczeństwa.

Poprawa jakości i warunków życia oraz pracy.

Poprawa środowiska naturalnego.

Zaspokojenie potrzeb społeczeństwa.

• Dokończenie ogrodzenia oraz wytyczenie alejek na cmentarzu

Wartość szacunkowa: 80.000,00 zł termin realizacji: 2010 – 2013 r.
Poprawa stanu bezpieczeństwa.
Poprawa estetyki miejscowości.

• Dbalność o Kościół (malowanie elewacji wewnętrznej, wymiana ławek, zagospodarowania terenu dookoła Kościoła)

Wartość szacunkowa: 1.500.000,00 zł termin realizacji: 2010 – 2013 r.
Poprawa stanu bezpieczeństwa.
Poprawa estetyki miejscowości.
Zaspokojenie potrzeb społeczeństwa.

• Udrożnienie rowów melioracyjnych

Wartość szacunkowa: 300.000,00 zł termin realizacji: 2010 – 2013 r.
Poprawa stanu bezpieczeństwa.
Poprawa warunków życia i pracy.
Poprawa estetyki miejscowości.

• Wymiana nawierzchni na boisku szkolnym

Wartość szacunkowa: 210.000,00 zł termin realizacji: 2010 – 2013 r.
Poprawa stanu bezpieczeństwa.
Poprawa warunków życia i pracy.
Poprawa estetyki miejscowości.
Zaspokojenie potrzeb społeczeństwa.

• Wykonanie oświetlenia na przystankach

Wartość szacunkowa: 30.000,00 zł termin realizacji: 2010 – 2013 r.
Poprawa stanu bezpieczeństwa.
Poprawa warunków życia i pracy.
Poprawa estetyki miejscowości.
Zaspokojenie potrzeb społeczeństwa.

• Założenie 2 hydrantów w Róży Małej

Wartość szacunkowa: 7.000,00 zł termin realizacji: 2010 – 2013 r.

Poprawa stanu bezpieczeństwa.
Poprawa jakości i warunków życia oraz pracy.
Poprawa środowiska naturalnego.
Zaspokojenie potrzeb społeczeństwa.

• Uzupelnienie znaków drogowych na drogach gminnych

Wartość szacunkowa: 4.000,00 zł termin realizacji: 2010 – 2013 r.

Poprawa stanu bezpieczeństwa.
Poprawa warunków życia i pracy.
Poprawa estetyki miejscowości.
Zaspokojenie potrzeb społeczeństwa.

• Rozbudowa infrastruktury zdrowotnej

Wartość szacunkowa: 250.000,00 zł termin realizacji: do 2013 r.

Poprawa dostępności osób niepełnosprawnych do życia w społeczeństwie.
Poprawa warunków życia i pracy.
Poprawa warunków świadczenia usług zdrowotnych.
Poprawa bezpieczeństwa.

• Budowa kanalizacji sanitarnej

Wartość szacunkowa: 4.000.000,00 zł termin realizacji: do 2017 r.

Poprawa stanu bezpieczeństwa.
Poprawa warunków życia i pracy.
Poprawa środowiska naturalnego.
Poprawa estetyki miejscowości.

• Remonty i budowa dróg

Wartość szacunkowa: 5.500.000,00 zł termin realizacji: do 2017 r.

Poprawa estetyki miejscowości.
Poprawa bezpieczeństwa.
Poprawa infrastruktury drogowej.
Rozwój przedsiębiorczości.

Realizacja zadań w ramach Planu Odnowy Miejscowości Róża Wielka przyczyni się do polepszenia wizerunku miejscowości, podniesienia poziomu życia lokalnej społeczności,

rozwoju społeczno-kulturowego oraz pobudzenia aktywności sportowo-rekreacyjnej. Ponadto zrealizowane przedsięwzięcia mają służyć zarówno integracji społeczności lokalnej i wzrostowi lokalnego patriotyzmu, rozwojowi organizacji społecznych, jak i zmniejszeniu problemów w sferze patologii społecznych.

Opis planowanego przedsięwzięcia pn. Budowa placu zabaw

Nazwa przedsięwzięcia: **Budowa placu zabaw.**

Lokalizacja: Wieś Róża Wielka, gmina Szydłowo

Inwestor: Gmina Szydłowo

Celem planowanej inwestycji jest w pierwszym etapie budowa placu zabaw. Dzięki czemu nastąpi rozwój tożsamości społeczności wiejskiej oraz zaspokojenie potrzeb społecznych i rekreacyjnych, poprzez zapewnienie odpowiednich warunków dla rozwoju różnorodnych form aktywności fizycznej, optymalnego rozwoju dzieci i młodzieży oraz stworzenie warunków bezpieczeństwa podczas spędzania czasu wolnego, umożliwienie integracji środowiska począwszy od najmłodszych lat.

Wykonanie placu zabaw dla dzieci będzie polegać na zagospodarowaniu terenu zlokalizowanego w centrum kulturalnym wsi.

Projektowany plac zabaw użytkowany będzie przez dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym do 12 roku życia, będących pod opieką dorosłych.

Reasumując, celem wybudowania obiektu jest zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych najmłodszych mieszkańców wsi poprzez zapewnienie im możliwości bezpiecznego spędzania wolnego czasu i wypoczynku na świeżym powietrzu.

7. Wdrożenie i monitorowanie Planu

Wdrożenie Planu Odnowy Miejscowości rozpocznie się poprzez wprowadzenie go w życie uchwałą Rady Gminy Szydłowo. Wdrożenie Planu zaleca się Wójtowi Gminy Szydłowo, Radzie Sołeckiej miejscowości Róża Wielka oraz Sołtysowi wsi Róża Wielka. Monitorowanie każdego przedsięwzięcia - czyli dbanie o prawidłowy jego przebieg przez cały czas jego trwania polega na systematycznym zbieraniu, zestawianiu i ocenie informacji rzeczowych i finansowych w postaci ustalonych wskaźników, które opisują jego postęp i efekty.

W monitorowaniu biorą udział wszystkie podmioty oraz komórki organizacyjne Urzędu Gminy Szydłowo zaangażowane we wdrażanie Planu Odnowy Miejscowości Róża Wielka. Oceną wdrażania Planu zajmie się Rada Sołecka.

8. Podsumowanie

Opracowany Plan Odnowy Miejscowości, zakłada w przeciągu 7 najbliższych lat realizację kilku zadań. Istotą tych zadań jest pobudzenie aktywności środowisk lokalnych oraz stymulowanie współpracy na rzecz rozwoju i promocji wartości związanych z miejscową specyfiką społeczną i kulturową.

Zakładane cele Planu przewidują wzrost znaczenia wsi, jako lokalnego ośrodka rozwoju kultury, edukacji, sportu i rekreacji.

Realizacja Planu Odnowy Miejscowości Róża Wielka ma także służyć integracji społeczności lokalnej, większemu zaangażowaniu w sprawy wsi, zagospodarowaniu wolnego czasu dzieci i młodzieży oraz rozwojowi organizacji społecznych.